

der foretages en samlet vurdering af den pågældendes bopælsforhold, herunder en undersøgelse af hvor den eventuelle ægtefælle og/eller børn opholder sig, hvor den pågældendes bohavende befinder sig m. v.

Amtskommunen skal endvidere yde vederlagsfri behandling til personer, der har bopæl andetsteds her i landet, men som midlertidigt opholder sig i amtskommunen. Der skal dog i disse tilfælde kun ydes vederlagsfri behandling, såfremt hensigten med opholdet ikke har været at opnå sygehusbehandling, og patienten ikke tåler at flyttes til et sygehus i bopælsamtskommunen eller i øvrigt trænger til øjeblikkelig hjælp.

Herudover er det i ydelsesbekendtgørelsen fastsat, at amtskommunerne skal yde vederlagsfri behandling til alle personer med bopæl på Færøerne, i Grønland eller i udlandet, som under midlertidigt ophold her i landet får akut behov for sygehusbehandling.

Efter sygehusloven er der tillige ret til vederlagsfri behandling i tilfælde, hvor en person med samtykke af sygehusvæsenet i sin bopælsamtsgemeinde eller på det midlertidige opholdssted bliver behandlet ved en fremmed amtskommunes sygehusvæsen eller på et statsligt sygehus. Disse såkaldte »kautionsstilfælde« forekommer ofte og er oftest begrundet i, at den amtskommune, hvor patienten bor eller pludselig bliver syg, ikke kan yde en nødvendig (special)behandling. Amtskommunens forpligtelse til at yde sygehusbehandling er således ikke begrænset til de behandlinger, der kan ydes ved dens sygehusvæsen, men amtskommunen har, hvor lægelige grunde taler herfor, pligt til at sørge for, at patienten bliver henvist til andre amtskommuners sygehuse, statslige eller private sygehuse. Behandlingen er fortsat vederlagsfri for patienten, men til gengæld må sygehusvæsenet i bopælsamtskommunen eller på det midlertidige opholdssted betale »det fremmede sygehus« for behandlingen.

Personer, der hverken har bopæl eller midlertidigt ophold her i landet, har således – med enkelte undtagelser – ikke ret til sygehusbehandling her. Undtagelserne vedrører personer med bopæl på Færøerne eller i Grønland samt visse søfarende m.fl., der alle har adgang til vederlagsfri behandling på de statslige sygehuse (Rigshospitalet). Endvidere har nogle persongrupper (diplomater, søfarende m.fl.), der er omfattet af De europæiske Fællesskabers regler om social sikring af vandrende arbejdstagere m.fl., ret til vederlagsfri sygehusydelse her i landet, uanset at de pågældende ikke har bopæl her.

2.2. *Behandling mod betaling.*

Der sigtes herved til tilfælde, hvor patienten selv afkræves betaling for behandling.

Der bortses således fra de ovenfor nævnte tilfælde, hvor der sker betaling mellem sygehus, men hvor behandlingen fortsat er vederlagsfri for patienten.

Det er i sygehusloven fastsat, at indenrigsministeren fastsætter regler vedrørende betaling for sygehusbehandling for personer, der ikke har ret til vederlagsfri behandling. Denne bestemmelse blev indføjet i sygehusloven i 1974 og afløste en tidligere bestemmelse i loven om, at indenrigsministeren skulle godkende takstregulativer for hvert enkelt amtskommunalt sygehusvæsen. Det var i bemærkningerne til den nye bestemmelse i sygehusloven fra 1974 udtalt, at der ikke længere var behov for takstregulativer efter sygekassevæsenets ophør og dermed efter, at der i sygehusloven var indført regler om ret til vederlagsfri behandling. De få tilbageværende takster kunne mere hensigtsmæssigt fastsættes centralt. Disse takster ville hovedsagelig vedrøre personer, der uden hjemstedsamtskommunens samtykke søger sygehusbehandling ved en fremmed amtskommunes sygehusvæsen, og personer fra udlandet, der ønsker at blive behandlet i Danmark.

Der blev herefter i ydelsesbekendtgørelsen optaget en bestemmelse om, at personer, der ikke har ret til vederlagsfri behandling, skal afkræves en betaling pr. dag for indlæggelse og pr. dag for ambulant behandling. Betalingen udgør efter den gældende ydelsesbekendtgørelse henholdsvis 300 kr. og 150 kr.

Amtskommunerne har ikke pligt til at modtage sådanne »selvbetalere« til behandling. Sygehusbehandling er principielt vederlagsfrit her i landet, og herboende personer kan blive behandlet vederlagsfrit i deres bopælsamtsgemeinde (eller under midlertidigt ophold i en fremmed amtskommune). På samme måde må personer med bopæl i udlandet principielt lade sig sygehusbehandle på bopælsstedet i udlandet.

Hvis en amtskommune modtager en selvbetaler til behandling, kan der desuden kun opkræves de nævnte lave selvbetalertakster, og det er derfor kun et begrænset antal selvbetalere, amtskommunerne modtager. Det har særligt været danskere i udlandet samt andre personer med særlig tilknytning til landet.

Den gældende retstilstand med hensyn til patienters betaling for sygehusbehandling kan herefter beskrives således, at patienter aldrig har ret til be-